

יציבות קרנות הפנסיה בעת מלחמה ולמה אין סיבה לדאגה..

מלחמת חרבות ברזל נכנסה לחודש הלחימה השמיני שלה וסיום המלחמה עדיין לא נראה באופק. לצד מורכבות המצב הביטחוני בשל מלחמת "חרבות ברזל", עולות שאלות הנוגעות גם לפנסיה שלנו, והאם המלחמה יכולה להשפיע על קרנות הפנסיה, כאשר בזמן מלחמה עולה הסבירות לעליה בכמות תביעות קצבאות השאירים, קצבאות נכות ואף יציאה מוקדמת לפנסיה.

מהי "ערבות הדדית" ומדוע קרנות הפנסיה מושפעות ממנו?

כשאדם פותח קופת גמל או פיקדון בבנק, בחברת השקעות או גוף פיננסי אחר, תוכנית החיסכון שפתח עומדת בפני עצמה. מי שמבצע את ההפקדות הוא החוסך עצמו והרווחים על הסכום שנחסך נוצרים בלי כל קשר למספר החוסכים בבנק או בבית ההשקעות. מה שמשפיע על התשואה בחיסכון הם הריבית, ההצמדה למדד או הרווחים בשוק ההון. במידה והחוסך מחליט למשוך את הכסף הדבר לא משפיעה על אף אחד מלבדו. לעומת זאת, בקרנות הפנסיה, בדגש על הקרנות החדשות, המצב שונה

בתכלית. בצד ההכנסות יש את החוסכים המפרישים בכל חודש סכומי כסף לפנסיה. הכסף הזה מושקע במסלולים שונים כדי לייצר את התשואה הטובה ביותר לחוסך. קרן פנסיה מבוססת על מודל ייחודי שבו כל החוסכות והחוסכים משתתפים יחד בסיכון הביטוחי במודל הנקרא "ערבות הדדית". קצבאות השארים והנכות משולמות מעלויות הריסק (פרמיית הביטוח) שנגבות מהעמיתים של הקרן על פי פרמטרים שונים וכך למעשה העמיתים "מבטחים אחד את השני".

ומה זה איזון אקטוארי?

אחת לרבעון מבצעת הקרן איזון אקטוארי שמשמעותו השוואת פרמיות הסיכון, שנגבו באותו הרבעון ("ריסקים"), אל מול התשלומים הצפויים בגין מקרי נכות ושאיירים שאירעו באותו הרבעון. אם התוצאה חיובית, כלומר נגבו יותר ריסקים מאשר קצבאות נכות ושאיירים ששולמו, נוצר מצב של "עודף אקטוארי" והעודפים מוחזרים לחשבונות החוסכות והחוסכים ומגדיל את הקצבאות המשולמות למקבלי קצבאות. אם התוצאה שלילית, כלומר שולמו יותר קצבאות נכות ושאיירים מאשר נגבו ריסקים, נוצר מצב של "גרעון אקטוארי" והיתרה השלילית מקוזזת מחשבונות החוסכים/ הקצבאות המשולמות.

כיצד קרנות הפנסיה מגנות על מבוטחיה מפני גרעון שלילי?

כשמדובר בסיכונים אקטואריים, יש הבדל בין קרנות הפנסיה הקטנות לעומת קרנות הפנסיה הגדולות. קרנות הפנסיה הקטנות הן בדרך כלל קרנות הפנסיה החדשות שהוכרו בשנים האחרונות כקרנות ברירת המחדל. מאחר וקרנות אלו עדיין לא מבטחות אוכלוסייה משמעותית של עמיתים, שיכולים לשמש מעין שכפ"צ באמצעות פיזור אוכלוסייה מספיק גדול למצב בו יתרחש אירוע קיצון שעלול להשפיע על האיזון האקטוארי של הקרן, (כגון: גידול משמעותי בתביעות פנסיית שאירים, פנסיית נכות או השפעה של המצב הכלכלי על כמות החוסכים הפעילים בקרן, חייבה המדינה את הקרנות שיהיה להם מבטח משנה בחו"ל. מבטח המשנה נושא בחלק ניכר מהסיכון, באופן שוטף, וביתר שאת אם וכאשר יהפוך מצב הקיצון למציאות.

ומה אם אני באחת קרנות הפנסיה הגדולות והוותיקות?

קרנות הפנסיה הוותיקות מבטחות מספר גדול מאד של עמיתים בעלי פיזור גדול של גילאים ועיסוקים. ההסתברות להגעה למצב קיצון של תביעות פנסיות נכות ושארים או לקיטון משמעותי בכמות החוסכים הפעילים עקב המצב הכלכלי, באופן שאלה ישפיעו משמעותית על הקרן - הוא קטן. למרות ההסתברות הקטנה, עדיין, מנהלי הקרן יהיו חייבים לבחון את האיזון האקטוארי, ולבצע תיקונים בהתאם לתוצאות שיתקבלו. כתבה זו מציירת את ההשפעה הרחבה של המלחמה על בריאותנו ואת התרומה החשובה של ביטוחי בריאות בתקופה זו. מיותר לציין כי בריאות הציבור הוא תפקיד חשוב של המדינה, אך מנגד, כשמדינתנו נלחמת על קיומה, רצוי שאנו - נדאג, בכל האפשרויות והדרכים, לבריאות משפחתנו.

האם צריך לדאוג ממלחמת חרבות ברזל?

השלבים הבאים של המלחמה אינם ידועים, אך אנו מעריכים כי גם אם תהיה פגיעה נוספת בכלכלה, אנו צופים שהמשק הישראלי יצליח להתגבר עליה לאורך הזמן, ובכל מקרה הצפי הוא שפגיעה זו לא תביא לפגיעה משמעותית בתוכניות הפנסיה של העמיתים לאורך זמן.

מעוניינים לשמוע עוד? מוזמנים לפנות אליי.

אין לראות באמור לעיל ייעוץ השקעות / ייעוץ פנסיוני ו/או שיווק פנסיוני המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם. האינפורמציה המופיעה כאן אינה מהווה המלצה לביצוע או אי ביצוע מהלך כלשהו. מחובתך להתייעץ לפני כל פעולה. מסמך זה מנוסח בלשון זכר אך פונה לנשים ולגברים כאחד

